

Mô hình trường đại học xanh ở Hàn Quốc

Nguyễn Thị Kim Anh¹, Nguyễn Thị Thanh Mai², Hoàng Thị Thanh Thủy³

Tóm tắt: Trong những năm gần đây, các quốc gia trên thế giới đang tích cực theo đuổi con đường tăng trưởng xanh nhằm phục hồi nền kinh tế và mang lại sự thịnh vượng dài hạn cho nhân loại. Trong quá trình đó, các trường đại học đóng một vai trò đặc biệt quan trọng thông qua khả năng ảnh hưởng đến cộng đồng. Hàn Quốc hiện là một trong những quốc gia chủ động cam kết thực hiện chính sách tăng trưởng xanh; Đại học Quốc gia Seoul (ĐHQG Seoul) là một điển hình trong việc xây dựng mô hình trường đại học xanh. Kinh nghiệm của các trường đại học ở Hàn Quốc trong việc tiếp cận theo các cấu phần của trường đại học xanh rất bổ ích cho các trường đại học tại Việt Nam.

Từ khóa: Trường đại học xanh; Hàn Quốc; Đại học Quốc gia Seoul.

1. Đặt vấn đề

Hàn Quốc là một trong những quốc gia tích cực và chủ động cam kết thực hiện chính sách tăng trưởng xanh bền vững. Chiến lược tăng trưởng xanh carbon thấp của Hàn Quốc là một chiến lược toàn diện, huy động được sự tham gia của các ngành, các lĩnh vực trong nền kinh tế xã hội, đặc biệt là ngành giáo dục. Tổng thống Lee Myung-bak đã nhấn mạnh việc xây dựng các trường đại học xanh để góp phần đào tạo nên các nhà lãnh đạo trong lĩnh vực tăng trưởng xanh, đồng thời góp phần thay đổi hành vi của các cá nhân trong xã hội. Giáo dục là chìa khóa cho quá trình chuyển đổi ngoạn mục của Hàn Quốc từ một nước nghèo nhất thế giới thành Hàn Quốc hiện đại ngày nay. Tương tự như vậy, quá trình chuyển đổi sang nền kinh tế xanh cũng cần có một đội ngũ các chuyên gia trong lĩnh vực này. Các trường đại học tại Hàn Quốc đang tích cực và chủ động triển khai hoạt động là ĐHQG Seoul. Mặc dù không nêu rõ sẽ trở thành một trường đại học xanh, nhưng ĐHQG Seoul đã ra một Tuyên bố bền vững năm 2008, với mục tiêu xây dựng trường đại học

này thành một điển hình trong việc đào tạo các nhà lãnh đạo đóng góp cho quá trình xanh hóa đất nước và có tầm ảnh hưởng quốc tế. Nghiên cứu các chính sách và hoạt động của ĐHQG Seoul cho thấy, quá trình xây dựng trường có những cấu phần rất gần với một mô hình trường đại học xanh và là những bài học rất hữu ích cho các tổ chức giáo dục khác. Bài viết nghiên cứu thực tiễn triển khai xây dựng trường đại học xanh của Hàn Quốc, từ đó đưa ra hàm ý chính sách cho các trường đại học tại Việt Nam.

2. Sự cần thiết xây dựng trường đại học xanh

Trường đại học xanh là trường đại học tổ chức nghiên cứu, sáng tạo tri thức, các giải

---

¹ Phó giáo sư, tiến sĩ, Trường Đại học Kinh tế, Đại học Quốc gia Hà Nội. ĐT: 0912684069. Email: pmduc86@yahoo.com. Bài viết trong khuôn khổ đề tài nghiên cứu cấp Đại học Quốc gia Hà Nội “Nghiên cứu mô hình Trường đại học xanh: Kinh nghiệm quốc tế và đề xuất áp dụng cho Đại học Quốc gia Hà Nội”, mã số QG.15.66.

² Thạc sĩ, Trường Đại học Kinh tế, Đại học Quốc gia Hà Nội.

³ Trường Đại học Kinh tế, Đại học Quốc gia Hà Nội.

pháp công nghệ mới, đồng thời góp phần đào tạo nguồn nhân lực chất lượng cao với các kiến thức, kỹ năng và thái độ về phát triển bền vững đáp ứng nhu cầu xã hội, phục vụ cho quá trình phát triển xanh của đất nước. Xây dựng trường đại học xanh là cần thiết vì các lý do sau:

Thứ nhất, trường đại học có vai trò to lớn trong sự phát triển bền vững của xã hội liên quan đến việc cung cấp kiến thức và kỹ năng về tăng trưởng xanh và phát triển bền vững cho thế hệ trẻ thông qua hoạt động giáo dục, đào tạo và nghiên cứu. Đây sẽ là đội ngũ nhân sự tương lai, đóng góp cho sự phát triển của đất nước.

Thứ hai, trường đại học là môi trường mẫu để sinh viên, giảng viên, cán bộ nhân viên tiếp thu những hiểu biết và thực hành các hành vi, tạo nên thói quen ứng xử bền vững với môi trường. Trường đại học thực hiện việc giáo dục này không chỉ thông qua các môn học, chương trình đào tạo, mà còn qua chính hoạt động vận hành hàng ngày. Nhìn ở góc độ rộng hơn, trường đại học như là một lớp học lớn với mỗi hoạt động vận hành là một bài học thực tiễn về cách sống, cách làm việc thân thiện với môi trường cho từng cá nhân trong trường và cộng đồng bên ngoài. Từ đó, mỗi thành viên trong trường đều cần ứng xử phù hợp và không ngừng đóng góp ý tưởng, hành động cho việc thực hiện các mục tiêu môi trường. Cộng đồng bên ngoài trường từ đó có thể học hỏi, đóng góp và lan tỏa các ý tưởng, mô hình vận hành xanh của trường đại học cho nhiều người, nhiều tổ chức khác trong xã hội.

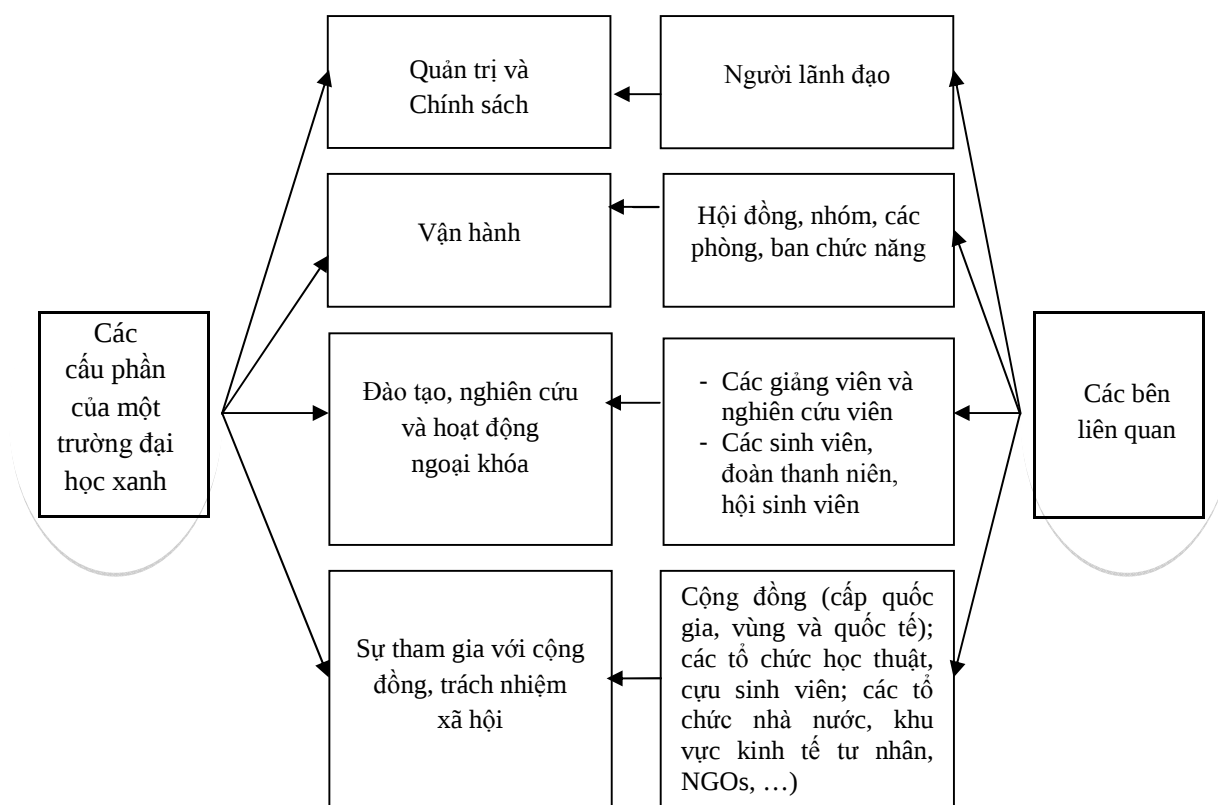
Thứ ba, các trường đại học như những tế bào của xã hội cũng đang đối mặt với các rủi ro và thách thức chung về bảo vệ môi trường giống như cộng đồng xung quanh và đồng thời có vai trò riêng đối với vấn đề

này. Ở góc độ hẹp, một trường đại học có thể được ví như một thị trấn nhỏ với các vấn đề về quy hoạch không gian, quản lý cơ sở vật chất, xây dựng và bảo trì các tòa nhà và không gian mở, cung cấp điện, nước và các tiện ích khác, cung cấp nơi ăn ở cho cán bộ, giảng viên, sinh viên. Để thực hiện các hoạt động này, một trường đại học thực hiện các chức năng cơ bản như nhân sự, tài chính, mua sắm. Các hoạt động này có thể tác động tích cực hoặc tiêu cực đến môi trường. Các trường đại học có sức tiêu thụ năng lượng lớn, do vậy sự tăng trưởng và mở rộng nhanh chóng của các trường đại học dẫn đến làm tăng sự suy giảm các hệ sinh thái tự nhiên. Các trường đại học có thể được so sánh với bệnh viện và khách sạn lớn về chất thải, nước thải, lượng tiêu thụ điện và nhiên liệu của các máy điều hành, sưởi ấm và chiếu sáng, giao thông vận tải... Như vậy, triển khai mô hình trường đại học xanh sẽ đóng góp cho sự phát triển bền vững của trường nói riêng và của cộng đồng nói chung.

3. Mô hình trường đại học xanh

Mô hình trường đại học xanh không chỉ quan tâm đến các hành động có tác động trực tiếp đến môi trường (như giảm lượng khí thải, rác thải, quản lý rác thải, tiết kiệm năng lượng...) mà còn chú trọng đến các hoạt động có tác động gián tiếp, lâu dài như hoạt động kết nối với cộng đồng, đào tạo, các chương trình nghiên cứu về các khoá học. Mô hình trường đại học xanh gồm các yếu tố như sau:

Quản trị và chính sách là cấu phần đầu tiên của mô hình, liên quan đến việc lãnh đạo nhà trường xác định tầm nhìn, sứ mệnh, mục tiêu, chiến lược và kế hoạch cũng như hệ thống kiểm tra đánh giá quá trình thực hiện phù hợp theo hướng phát triển xanh và bền vững.

Hình 1: Các cấu phần của mô hình trường đại học xanh [1]

Vận hành là cấu phần quan trọng để xây dựng một trường đại học xanh, thân thiện và bền vững về mặt môi trường. Hoạt động vận hành nhà trường bao gồm việc quản lý các tòa nhà, cảnh quan và đa dạng sinh học trong trường, quản lý việc sử dụng năng lượng, nước, xử lý rác thải, quản lý lượng phát thải khí nhà kính, hoạt động giao thông vận tải, mua hàng và dịch vụ ăn uống trong khuôn viên trường.

Đào tạo, nghiên cứu và hoạt động ngoại khóa là cấu phần quan trọng nhất của mô hình trường đại học xanh (bao gồm tích hợp các môn học về tăng trưởng xanh, tổ chức các môn học liên quan hoặc tập trung về các nội dung này, xây dựng chương trình đào tạo cấp bằng về tăng trưởng xanh). Hoạt động nghiên cứu được thể hiện qua các dự án và chủ đề nghiên cứu, các tài liệu và các hội thảo khoa học về chủ đề này. Hoạt động ngoại khóa trong trường đại học

xanh cũng đóng góp một vai trò đặc biệt quan trọng trong việc thay đổi hành vi của sinh viên, thể hiện qua các khóa học ngắn hạn mà nhà trường tổ chức, các sự kiện và chương trình của các câu lạc bộ, hội, nhóm sinh viên trong trường.

Sự tham gia với cộng đồng và trách nhiệm xã hội (của nhà trường trong xây dựng trường đại học xanh) là cấu phần bao gồm hoạt động trong phạm vi khuôn viên trường, hướng tới sự gắn kết và tham gia của cộng đồng ngoài trường và các trách nhiệm xã hội. Sự tham gia, hợp tác của cộng đồng gồm có việc hợp tác với cơ quan chính phủ, khu vực tư nhân và các tổ chức phi chính phủ trong phát triển theo hướng bền vững khuôn viên trường nói riêng và cộng đồng dân cư nói chung trong nhiều lĩnh vực (như: đầu tư cho nghiên cứu và phát triển, thương mại hóa các dự án, sản phẩm, công nghệ xanh; tổ chức hội thảo,

hội nghị, tăng cường nhận thức cho cộng đồng về phát triển bền vững). Những sự hợp tác này có thể được thực hiện ở cấp địa phương, quốc gia hay khu vực và quốc tế.

4. Giáo dục tăng trưởng xanh của Hàn Quốc

Bộ Giáo dục, Khoa học và Kỹ thuật (MEST) cùng với các cơ quan liên quan thiết lập các biện pháp chính sách cho giáo dục tăng trưởng xanh để xây dựng cơ sở hạ tầng tăng trưởng xanh. Với mục tiêu hiện thực hóa chiến lược tăng trưởng xanh quốc gia thông qua giáo dục xanh, Chính phủ Hàn Quốc đã thực hiện các chính sách sau đây:

- Củng cố giáo dục tăng trưởng xanh từ tiểu học đến trung học cơ sở: nội dung của giáo dục tăng trưởng xanh được thể hiện trong khung chương trình (được thông báo vào tháng 12/2009), xây dựng sách giáo khoa mới, và nguồn nhân lực được đào tạo về tăng trưởng xanh. Bằng cách thiết kế và vận hành các trung tâm giáo dục xanh, Hàn Quốc đang thúc đẩy sự phát triển của các cơ quan giáo dục hàng đầu đồng thời chuẩn bị cho các trung tâm thử nghiệm tăng trưởng xanh trong các bảo tàng khoa học và bảo tàng địa phương.

- Củng cố giáo dục tăng trưởng xanh trong các trường đại học và trên quy mô quốc gia: Chính phủ Hàn Quốc đang mở rộng cơ sở cho giáo dục quốc dân bằng cách thúc đẩy giáo dục tăng trưởng xanh trong các trường đại học thông qua việc mở rộng phong trào khuôn viên xanh, thực hiện chương trình giáo dục xanh suốt đời, mở các chương trình giáo dục xanh cho các nhà lãnh đạo xã hội, và đẩy mạnh phong trào lối sống xanh.

- Toàn cầu hóa giáo dục tăng trưởng xanh: Chính phủ Hàn Quốc đang mở rộng hợp tác quốc tế liên quan đến giáo dục tăng trưởng xanh bằng cách thực hiện kỷ nguyên

Liên Hợp Quốc về giáo dục cho tăng trưởng bền vững khi mở rộng mô hình giáo dục tăng trưởng xanh của Hàn Quốc hướng tới mục tiêu toàn cầu hóa.

- Phát triển và thực hiện khung chương trình tăng trưởng xanh: theo Thông báo về việc điều chỉnh khung chương trình định hướng tương lai vào tháng 12/2009, Quỹ Hàn Quốc vì sự tiến bộ của khoa học và sáng tạo phối hợp với MEST thành lập Lực lượng đặc nhiệm vì giáo dục tăng trưởng xanh. Lực lượng đặc nhiệm đã phát triển khung chương trình và sách giáo khoa chuẩn cho môn tăng trưởng xanh và môi trường cho các trường trung học cơ sở vào tháng 10/2010. Môn học này được bắt đầu giảng dạy trong các trường vào kỳ học mùa xuân của năm 2011. Khung chương trình định hướng tương lai được xây dựng bằng cách đưa thêm khái niệm tăng trưởng xanh carbon thấp vào khung chương trình hiện tại về môi trường, tập trung vào các dự án môi trường, tạo điều kiện cho sinh viên thực hiện kế hoạch riêng, phát triển sự sáng tạo và cá tính thông qua tìm các chủ đề và thực hiện các công việc được giao. Khung chương trình mới chỉ rõ khái niệm, sự cần thiết và tiềm năng của tăng trưởng xanh và cơ sở hạ tầng về môi trường. Đồng thời, nêu ra cách để tự thực hiện lối sống xanh với từng cá nhân, hay là một thành viên của gia đình, nhà trường và cộng đồng. Khung chương trình tích hợp hầu hết các môn học liên quan và nhấn mạnh các vấn đề thực tế.

5. Mô hình trường đại học xanh tại Đại học Quốc gia Seoul

ĐHQG Seoul được thành lập năm 1946 là đại học quốc gia đầu tiên và là đại học kiểu mẫu tại Hàn Quốc. ĐHQG Seoul là điển hình của Hàn Quốc về thực hiện xanh hóa trường đại học. Trong Tuyên bố bền vững năm 2008, ĐHQG Seoul đã thể hiện cam kết đóng góp cho tương lai của nhân

loại thông qua việc chủ động tham gia giải quyết các vấn đề môi trường ở cấp độ toàn cầu. Các nhà lãnh đạo của ĐHQG Seoul cho rằng phát triển bền vững đã trở thành một cơ chế phát triển mới, đòi hỏi sự tham gia của tất cả các thành phần trong xã hội. Các trường đại học phải có trách nhiệm xã hội trong việc đề xuất và hiện thực hóa tầm nhìn phát triển bền vững.

Hoạt động quản trị của trường ĐHQG Seoul thể hiện cam kết của trường đối với chiến lược bền vững, chiến lược xanh hóa ngôi trường. Trước hết, cam kết này được chỉ rõ trong sứ mệnh, tầm nhìn của nhà trường là mở rộng nguồn tài chính bền vững và xây dựng khuôn viên thân thiện với môi trường. Đồng thời, cam kết còn được cụ thể hóa trong Tuyên bố bền vững năm 2008 của ĐHQG Seoul qua 5 nhóm mục tiêu về: giáo dục, đào tạo bền vững; hợp tác với cộng đồng khu vực và quốc tế; quản lý môi trường khuôn viên chống biến đổi khí hậu; xây dựng khuôn viên bền vững; và quản lý vận hành theo hướng bền vững.

ĐHQG Seoul là trường đại học đầu tiên của Hàn Quốc đã tính toán lượng phát thải khí nhà kính trong khuôn viên trường học. Ban quản lý cơ sở vật chất của trường đã thống kê các nguồn gây phát thải, tính toán lượng phát thải, từ đó đề xuất kế hoạch cắt giảm. Nguồn gây phát thải trực tiếp trong trường chủ yếu từ các thiết bị cố định hay phương tiện di chuyển và nguồn phát thải gián tiếp là từ hoạt động vận hành tại các tòa nhà. Điện năng tiêu thụ là nguồn gây ra gần $\frac{3}{4}$ lượng khí phát thải. Trong những năm gần đây lượng phát thải khí nhà kính trong trường liên tục tăng lên tới 100.000 tấn CO₂ quy đổi xấp xỉ lượng khí thải của 25.000 hộ gia đình trong năm 2011. Nhằm triển khai mục tiêu cắt giảm phát thải khí nhà kính, từ năm 2012, Ban quản lý cơ sở

vật chất và Viện Nghiên cứu Châu Á về năng lượng, môi trường và bền vững đã lập kế hoạch giám sát và chỉ tiêu cắt giảm lượng phát thải khí nhà kính và năng lượng tiêu thụ trong khuôn viên trường. Ngoài các sáng kiến cải tiến thiết bị, các cá nhân trong trường cũng phải có trách nhiệm trong tiết kiệm điện tiêu thụ, từ đó dễ dàng giảm tổng lượng khí phát thải. Năm 2014, với các nỗ lực của các trường trực thuộc, ĐHQG Seoul đã cắt giảm lượng khí thải tương đương 1.300 tấn CO₂ quy đổi. Tại trường Đại học Kỹ thuật, Khoa học tự nhiên, Y, Nông nghiệp và Khoa học đời sống và Kí túc xá Gwanak, nơi chiếm tới 45% tổng lượng phát thải, sinh viên và giảng viên đã thực hiện tắt điện trong giờ ăn trưa, đặt giờ cho máy photocopy, máy lọc nước và các trang thiết bị khác để tiết kiệm năng lượng. Nhà trường còn hỗ trợ 50 triệu won để các trường và kí túc xá tiếp tục thực hiện các dự án tiết kiệm năng lượng. Đồng thời, trường cũng đưa ra cơ chế xử phạt các tổ chức không thể đạt mức chỉ tiêu tối thiểu đề ra.

ĐHQG Seoul thực hiện vận hành theo hướng thân thiện với môi trường qua việc đầu tư hệ thống giao thông xanh trong khuôn viên và vận hành các công trình xanh. Hệ thống giao thông xanh trong trường được đầu tư nguồn kinh phí khoảng 32,8 tỷ won nằm trong dự án sáng kiến xanh. Với mục tiêu xây dựng hệ thống giao thông trong khuôn viên không phát thải khí nhà kính, năm 2013 ĐHQG Seoul đã đầu tư 46 chiếc xe buýt và 114 xe ô tô chạy bằng điện. Điện sạc pin cho những chiếc xe này lấy từ pin năng lượng mặt trời được lắp đặt trong khuôn viên trường. Ngoài đầu tư phương tiện giao thông chạy bằng điện, trường còn thiết kế những công trình xanh. Tòa nhà 220 và 500 là ví dụ điển hình cho kiến trúc thân thiện với môi trường, lắp đặt hệ thống pin mặt trời, pin nhiên liệu dùng

cho việc thấp sáng và hệ thống làm nóng nước. Trong tương lai, ĐHQG Seoul sẽ tiếp tục áp dụng thiết kế xanh như vậy khi xây dựng các công trình mới.

ĐHQG Seoul đã lồng ghép nội dung phát triển bền vững trong giáo trình và hoạt động giảng dạy. Ba trong số 16 trường đại học trực thuộc có các khoa đào tạo và các khóa học liên quan hay tập trung về môi trường, bền vững. Các chương trình đào tạo cử nhân liên quan đến môi trường và bền vững hiện có ở Trường Đại học Khoa học tự nhiên, Trường Đại học Kỹ thuật và Trường Đại học Nông nghiệp và Khoa học đời sống. Khoa sinh học, khoa trái đất và khoa học môi trường của Trường Đại học Khoa học tự nhiên biên soạn 14 khoa học tập trung hoặc liên quan đến nội dung bền vững như địa lý môi trường, đa dạng sinh học và môi trường, sinh thái học môi trường, dẫn nhập ô nhiễm nước biển... Trường Đại học Kỹ thuật với khoa kiến trúc và kỹ thuật công trình, khoa công trình dân dụng và môi trường và khoa kỹ thuật năng lượng đã xây dựng giáo trình cho 17 khoa học như năng lượng tái tạo, kỹ thuật năng lượng môi trường, quy hoạch đô thị, quy hoạch giao thông, quản lý và quy hoạch nguồn nước, quản lý ô nhiễm nước và biến đổi khí hậu với xã hội bền vững... Trường Đại học Nông nghiệp và Khoa học đời sống có số lượng khoa học nhiều nhất, gồm 24 khoa (hóa học môi trường đất, quy hoạch bền vững, kinh tế học bền vững, quản lý môi trường và quản lý rác thải, quy hoạch nông thôn xanh...) do khoa hóa học và sinh học ứng dụng, khoa kinh tế nông nghiệp và phát triển đô thị, khoa lâm nghiệp, khoa kiến trúc cảnh quan và hệ thống công trình nông thôn giảng dạy. Ngoài ra, nhà trường đã mở chương trình nhà lãnh đạo xanh năm 2011 cho hệ cử nhân, liên kết với một số phòng, ban chính phủ liên quan và các doanh nghiệp với mục tiêu đào tạo những

nhà lãnh đạo tương lai thay đổi nhận thức chung về môi trường, hướng tới bền vững.

Trường Đào tạo sau đại học về môi trường trực thuộc ĐHQG Seoul ra đời nhằm giải quyết vấn đề về đô thị, môi trường thông qua sáng kiến tiên phong về môi trường và sự hợp tác liên khoa. Thành lập năm 1973, sau hơn 40 năm hoạt động, trường tập trung nghiên cứu các vấn đề đô thị liên quan tới giao thông, môi trường, thiết kế cảnh quan đô thị. 24 khoa của trường tập trung tìm ra các giải pháp quy hoạch đối phó với yêu cầu tăng nhanh về phát triển đô thị, ùn tắc giao thông, ô nhiễm môi trường, tiêu thụ năng lượng quá mức, đồng thời quan tâm đến bảo tồn thiên nhiên. Trường đào tạo các chương trình thạc sĩ và tiến sĩ ở ba chuyên ngành: quy hoạch vùng và đô thị, nghiên cứu giao thông, và quản lý môi trường. Ngoài giáo trình khoa biên soạn, trường còn cung cấp thêm các hoạt động ngoại khóa cho học viên như diễn giả khách mời, hội thảo hay các chuyến đi thực tế. Nhà trường còn đề xuất Chương trình Chính sách đô thị, vùng và môi trường từ năm 1995 để giải quyết các vấn đề đô thị và môi trường một cách toàn diện và chuyên nghiệp. Không chỉ tăng cường hiểu biết về các vấn đề xã hội cho sinh viên, giảng viên và cộng đồng, chương trình còn góp phần đề xuất các chính sách bền vững có thể áp dụng trong thực tế. Năm 2001, Chương trình này được thiết kế lại thành Diễn đàn CEO quản lý bền vững và Chương trình đặc biệt về môi trường đô thị. Đây là nơi thảo luận về mô hình phát triển ngắn hạn thiếu bền vững, từ đó đề ra các chương trình nghị sự về trách nhiệm với cộng đồng, khuyến khích phát triển hài hòa kinh tế với môi trường theo hướng tiếp cận đa chiều và hợp tác đa khoa. Chương trình đặc biệt về môi trường đô thị tập trung các vấn đề quy hoạch đô thị, thiết kế cảnh quan, phát triển xây dựng đô thị và môi trường đưa ra giải

pháp thực hiện, đồng thời là nơi các chuyên gia, học giả, công chúng và cá nhân chia sẻ ý kiến, quan tâm hướng tới sự hợp tác trong tương lai. Không chỉ có nhiệm vụ giáo dục, trường đại học xanh còn có sứ mệnh tác động tới hành vi của sinh viên hướng tới lối sống, cách làm việc thân thiện với môi trường thông qua các hoạt động ngoại khóa. ĐHQG Seoul đã tăng cường hoạt động nhận thức cho sinh viên qua lớp học xanh định hướng sinh viên trở thành những công dân có trách nhiệm, có thể giải quyết vấn đề đe dọa đến môi trường và phát triển bền vững. Ví dụ, trong lớp học về năng lượng xanh, sinh viên được tiếp cận với công nghệ xanh hiện đại nhất và học cách sử dụng. Nhà trường đầu tư các nguồn lực bao gồm tài chính và nhân lực để hỗ trợ hoạt động nâng cao ý thức sinh viên.

Để xây dựng một trường đại học xanh, ĐHQG Seoul luôn đề cao sự tham gia của cộng đồng. Từ lâu, nhà trường đã hợp tác với các trường đại học khác, đặc biệt là sau Hội nghị thượng đỉnh các trường đại học được tổ chức thường niên từ năm 2007. Năm 2009, cùng với ĐHQG Seoul, 6 trường đại học khác (bao gồm: Đại học Nam Florida, Đại học Tokyo, Đại học London, Đại học Quốc gia Singapore, Đại học Mainz và Đại học Paris) ký tuyên bố hợp tác vai trò trường đại học cho thế giới bền vững. Ngoài ra, ĐHQG Seoul xây dựng mạng lưới liên kết với các nhà nghiên cứu, cơ quan chính phủ, doanh nghiệp, các tổ chức phi chính phủ (NGO) và cộng đồng địa phương nhằm mục tiêu phát triển bền vững. Đối tác quan trọng của nhà trường là Bộ Môi trường, chuỗi bán lẻ Samsung Tesco Homeplus, công ty Pulmuone và Viện Nghiên cứu An cư (KRIHS). Bộ Môi trường cam kết hỗ trợ hành chính, tài chính và công nghệ cho chương trình bền vững của trường cụ thể là chương trình nhà lãnh

đạo xanh. Samsung Tesco Homeplus và công ty Pulmuone tạo cơ hội việc làm và thực tập cho những sinh viên tốt nghiệp chương trình này.

6. Hàm ý chính sách cho Việt Nam

Việt Nam là một trong số các quốc gia chịu ảnh hưởng nặng nề của tình trạng biến đổi khí hậu. Những năm gần đây, Chính phủ Việt Nam đã và đang thực hiện một số nỗ lực cải cách để vượt qua các rào cản nội tại nhằm hướng tới phát triển bền vững. Chính phủ đã ban hành Chiến lược và Kế hoạch hành động Quốc gia về tăng trưởng xanh giai đoạn 2014 - 2020. Chiến lược được kỳ vọng sẽ mang lại những chuyển biến quan trọng cho sự phát triển của Việt Nam. Xây dựng các trường đại học xanh đóng vai trò rất quan trọng đối với việc thực hiện thành công chiến lược tăng trưởng xanh và phát triển bền vững, song tại Việt Nam, chiến lược này vẫn chưa đề cập đến vai trò của các trường đại học. Việc học hỏi kinh nghiệm của các quốc gia khác, mà cụ thể là học hỏi từ việc triển khai theo hướng tăng trưởng xanh và phát triển bền vững tại ĐHQG Seoul có ý nghĩa rất lớn giúp các trường đại học tại Việt Nam có thể tự xây dựng cho mình một mô hình phù hợp.

Mặc dù việc triển khai mô hình trường đại học xanh phụ thuộc rất lớn vào phía Chính phủ, mà cụ thể là Bộ Giáo dục và Đào tạo, mỗi trường đại học ở Việt Nam có thể học hỏi và thực hiện những hoạt động sau để có thể trở thành một trường đại học xanh: *Thứ nhất*, xác định mục tiêu phát triển bền vững trong tầm nhìn, sứ mệnh và triển khai định hướng mọi hoạt động vận hành trong trường để thực hiện các mục tiêu bền vững đặt ra. Các chiến lược đưa ra phải được cụ thể hóa bằng các kế hoạch hành động cụ thể, với các chỉ tiêu đo lường rõ ràng. *Thứ hai*, cần huy động các nguồn

lực, mà quan trọng nhất là nguồn nhân lực và nguồn tài chính để thực hiện mục tiêu. *Thứ ba*, nâng cao nhận thức để cộng đồng trong trường tự giác, chủ động thực hiện các kế hoạch, khuyến khích các sáng kiến xanh và bền vững. *Thứ tư*, xây dựng một số chương trình bền vững có sự hợp tác đa bên (trường, chính phủ, doanh nghiệp, cộng đồng xung quanh) để tạo sức mạnh lan tỏa ra xã hội. Vai trò của các chủ thể trong mô hình (lãnh đạo, quản lý, giảng viên, sinh viên, doanh nghiệp, cộng đồng) nên được đề cao.

7. Kết luận

Kinh nghiệm của Hàn Quốc và ĐHQG Seoul cho thấy việc xây dựng và phát triển trường đại học xanh là cần thiết và tất yếu để thực hiện thành công chiến lược tăng trưởng xanh và phát triển bền vững. Việc học hỏi kinh nghiệm từ Hàn Quốc là rất quan trọng, tuy nhiên việc áp dụng kinh nghiệm đó cần phải phù hợp với hoàn cảnh, chiến lược và chính sách riêng của từng trường và với nhu cầu xã hội.

Tài liệu tham khảo

- [1] Phạm Vũ Thắng, Nguyễn Thị Kim Anh, Nguyễn Thùy Anh, Nguyễn Thị Hương Huyền và Nguyễn Thị Thanh Mai (2016), *Nghiên cứu mô hình Trường đại học xanh: Kinh nghiệm quốc tế và đề xuất áp dụng cho Đại học Quốc gia Hà Nội*, Đề tài nghiên cứu cấp Đại học Quốc gia Hà Nội, mã số QG.15.66.
- [2] Alshuwaikhat, H. M. & Abubakar, I (2008), An integrated approach to achieving campus sustainability: assessment of the current campus environmental management practices, *Journal of Cleaner Production*, 16, 1777-1785.
- [3] Bernheim, A (2003), "How Green Is Green? Developing a Process for Determining Sustainability When Planning Campuses and Academic Buildings", *Planning for Higher Education*, 31, 99-110.
- [4] Geng, Y., Liu, K., Xue, B. & Fujita, T (2013), "Creating a "green university" in China: a case of Shenyang University", *Journal of Cleaner Production*, 61, 13-19.
- [5] OECD (2011), *Making the most of public investment in a tight fiscal environment: multi-level governance lessons from the crisis*, OECD.
- [6] Osmond, P., Dave, M., Prasad, D., Li, F. & Clayton, J (2013), "Greening Universities toolkit: transforming universities into green and sustainable campuses - a toolkit for implementers", *United Nations Environment Programme (UNEP)*.
- [7] Piper, J. M. (2002), "Cea and sustainable development: Evidence from UK case studies", *Environmental Impact Assessment Review*, 22, 17-36.
- [8] Shriberg, M. & Tallent, H (2003), Beyond principles: implementing the Talloires Declaration. *Greening of the Campus V: Connecting to Place*, Ball State University, Muncie, Indiana, USA.
- [9] Velazquez, L., Munguia, N., Platt, A. & Taddei, J 2006. Sustainable university: what can be the matter? *Journal of Cleaner Production*, 14, 810-819.
- [10] Viebahn, P (2002), "An environmental management model for universities: from environmental guidelines to staff involvement", *Journal of Cleaner Production*, 10, 3-12.
- [11] Vuan, X., Zuo, J. & Huisingh, D (2013), "Green Universities in China - what matters?", *Journal of Cleaner Production*, 61, 36-45.
- [12] http://www.koreatimes.co.kr/www/news/nation/2012/10/116_122939.html
- [13] <http://umacs.org/sustainability-organizations-higher-education>